

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Teologia dogmatyczna: Sakramentologia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Dogmatic Theology: Sacramentology
Kierunek studiów	Teologia A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. Krzysztof Gózdź
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	V	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza teologiczna i orientacja w epokach dziejów teologii
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Intelektualne ukierunkowanie na Boże Objawienie i historię zbawienia, a w szczególności teologicznego osadzenia sakramentów.
Zapoznanie z głównymi nurtami, tendencjami i rozwojem teologii sakramentów.
Ugruntowanie osobistej wiary w obliczu spotykania świata boskiego ze światem ludzkim.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma uporządkowaną, pogłębioną i systematyczną wiedzę w zakresie teologii sakramentów	T_W07
W_02	Ma pogłębioną znajomość nauczania Kościoła katolickiego w zakresie teologii sakramentów	T_W11; Tk_W03
W_03	Ma teoretyczne, praktyczne i ekumeniczne przygotowanie do działalności duszpasterskiej, społecznej i kulturotwórczej	T_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność analizy tekstów biblijnych, teologicznych i filozoficznych w relacji do zagadnienia sakramentów	T_U02; T_U04
U_02	Potrafi posługiwać się regułami dogmatycznymi Denzinger i Breviarium Fidei	T_U13
U_03	Potrafi twórczo wykorzystać teorię z zakresu teologii sakramentów do zastosowania pastoralnego	T_U15; Tk_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Ma krytyczną świadomość uzyskanej wiedzy i potrafi przełożyć ją na konkretne działania pastoralne	T_K01
K_02	Rozumie potrzebę dalszego intelektualnego i duchowego formowania się i potrafi organizować proces kształcenia dla innych (np. katecheza, dyskusje światopoglądowe)	T_U02
K_03	Ma świadomość obecnych realiów życia społecznego i potrafi ująć podstawowe problemy interdyscyplinarnie	T_U05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>I. TEOLOGIA SAKRAMENTÓW W OGÓLNOŚCI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sakramentalność jako kategoria teologiczna 2. Struktura sakramentalna (obraz, symbol) 3. Kształtowanie się pojęcia mysterion – sacramentum w Biblii i Kościele pierwotnym 4. Nauka św. Augustyna o sakramentach (res, signum, signa naturalia et data) 5. Wiek XII - sakramenty (Hugon ze św. Wiktora, Piotr Lombard, Aleksander z Hales) 6. Nauka św. Tomasza o sakramentach 7. Urzędowa nauka o sakramentach (Sobór Florencki i Trydencki) 8. Nauka Vaticanum II i KKK 9. Personalistyczne rozumienie sakramentów (Cz. S. Bartnik) 10. Znak sakramentalny (materia i forma) 11. Charakter i rola słowa w sakramencie 12. Intencja sakramentalna (szafarza i przyjmującego) 13. Ecclesia supplet 14. Ważność i legalność sakramentów 15. Charakter sakramentalny (signum, res, res et sacramentum = łuk sakramentalny) 16. Chrystus jako Ursakrament (Prasakrament) 17. Sakramentalny charakter Kościoła (Sakrament Podstawowy)
--

18. Geneza teologiczna sakramentów
19. Geneza historyczna sakramentów
20. Ustanowienie znaku sakramentalnego (in specie, in genere, Bonawentura, Schmaus,)
21. Liczba siedem sakramentów
22. Obecność zbawczych czynów Chrystusa w sakramentach (teoria klasyczna)
23. Teoria tajemnicy wszechmocy Bożej (I. Różycki)
24. Teoria kultyczna (O. Casel)
25. Teoria „wosobienia” w Boga (E. Schillebeeckx)
26. Teoria międzyosobowego języka soteryjnego (Cz. S. Bartnik)
27. Sakramenty a powszechność zbawienia (pre-sakramenty)
28. Znaki zbawcze ante legem
29. Znaki zbawcze sub lege
30. Łaska sakramentalna (skutki sakramentalne)
31. Sakramenty „żywych” i „umarłych”
32. Formuła „ex opere operato” i „ex opere operantis”
33. Charakter sakramentalny
34. Przyczynowość sakramentalna (fizyczna, moralna, intencjonalna, osobowa)
35. Pełnomocnictwo udzielania sakramentów
36. Sakramentalia

II TEOLOGIA SAKRAMENTÓW – SZCZEGÓŁOWA

Praca samodzielna na podstawie lektur

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_02	Wykład konwersatoryjny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta oceny
W_03	Wykład problemowy	Egzamin / Zaliczenie pisemne	Karta oceny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Obserwacja	Metoda dialogowa	Karta oceny
U_02	Dyskusja	Metoda dialogowa	Karta oceny
U_03	Praca pisemna	Praca z tekstem	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Obserwacja	Dyskusja	Karta oceny
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_03	Rozmowa sokratyczna	Metoda dialogowa	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

Udział w dialogowych częściach wykładu, przekład najważniejszej terminologii na jęz. polski i egzamin po zaliczeniu ćwiczeń.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
---------------------------	---------------

Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Cz.S. Bartnik, <i>Dogmatyka katolicka</i> , t. 2, Lublin 2003, s. 667-795. G.L. Müller, <i>Dogmatyka katolicka</i> , Kraków 2015, s. 670-780.
Literatura uzupełniająca
Do wyboru: K. Rahner, <i>Kirche und Sakramente</i> , Freiburg 1961; M. Schmaus, <i>Der Glaube der Kirche</i> , Bd. V/3 i 4, St. Ottilien 1982; J. Auer, <i>Die Sakramente der Kirche (Kleine Katholische Dogmatik VII)</i> , Regensburg 1972; J. Finkenzeller, <i>Die Lehre von den Sakramenten im allgemeinen (HDG IV/1a i 1b)</i> , Freiburg 1981; S.C. Napiórkowski, <i>Z Chrystusem w znakach</i> , Lublin 1984; A. Ganoczy, <i>Sakrament</i> , w: P. Eicher (red.), <i>Neues Handbuch theologischer Grundbegriffe</i> , t. 4, München 1985, s. 94-104; H. Vorgrimler, <i>Sakramententheologie</i> , Düsseldorf 1987, 1990 ² ; L. Lies, <i>Sakramententheologie. Eine personale Sicht</i> , Graz 1990; G. Koch, <i>Sakramentenlehre</i> , Bd. 1-2, Graz 1991; J-H, Nicolas, <i>Sintesi dogmatica, Dalla Trinità alla Trinità</i> , vol. II: <i>La Chiesa e i sacramenti</i> , Città del Vaticano 1992; K. Romaniuk, <i>Sakramentologia biblijna</i> , Warszawa 1994; F. Courth, <i>Die Sakramente</i> , Freiburg 1995; G.L. Müller, <i>Katholische Dogmatik</i> , Freiburg 1995, s. 628-768; F-J. Nocke, <i>Sakramententheologie. Ein Handbuch</i> , Düsseldorf 1997; A. Skowronek, <i>Sakramenty wiary</i> , t. 1-5, Włocławek 1995-1998; B. Testa, <i>Sakramenty Kościoła</i> , Poznań 1998; G. Koch, <i>Sakramentologia – zbawienie przez sakramenty</i> , w: W. Beinert (red.), <i>Podręcznik teologii dogmatycznej</i> , t. X, Kraków 1999; L. Adamowicz, <i>Wprowadzenie do prawa o sakramentach świętych</i> , Lublin 1999; Cz. S. Bartnik, <i>Sakramentologia społeczna</i> , Lublin 2000; B. Sesboüé (red.), <i>Historia zbawienia</i> , t. III: <i>Znaki zbawienia</i> , Kraków 2001, s. 5-293.